

Dosarul nr. 3ra-686/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud: C. Panfil)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, A. Panov, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

5 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Rimma Golban împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 3 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,

c o n s t a ț ă :

La 18 mai 2018 Rimma Golban a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 13 ianuarie 2017 a decedat soțul Vasile Golban, cu care au conviețuit împreună 52 de ani.

A menționat că la momentul decesului, soțul Vasile Golban beneficia de pensie pentru vechime în muncă ca judecător în mărime de 16853 lei lunar.

Reclamanta a susținut că întrunește toate circumstanțele de fapt și de drept pentru care să beneficieze de pensia de urmaș.

Astfel, a relatat că soțul Vasile Golban era pensionar, iar la ieșirea la pensie acesta s-a eliberat din funcția de șef al Aparatului Consiliului Superior al Magistraturii în baza cererii de demisie în anul 2009. La fel, acesta a activat în calitate de judecător din anul 1970.

Reclamanta a menționat că este pensionară, s-a aflat în căsătorie cu susținătorul 52 de ani și nu s-a recăsătorit după decesul acestuia.

A mai explicat că are un stagiul de muncă de aproximativ 40 de ani, având o pensie de numai 1 770, 40 de lei, care nu-i ajunge pentru achitarea serviciilor comunale și medicamentelor elementare, necesare unui om în etate, iar pârâții refuză să-i stabilească și să-i achite pensia de urmaș de care poate beneficia legal.

A declarat că cererea prealabilă adresată atât Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana, cât și Casei Naționale de Asigurări Sociale nu a fost soluționată în termenul legal, iar răspunsurile expediate sunt evazive.

Reclamanta a solicitat obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana de a-i stabili începând cu 7 martie 2017, pensia de urmaș în mărime de 50% din pensia soțului susținător decedat Vasile Golban, care la momentul adresării cu prezenta cerere constituie suma de 8426,50 de lei; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i achite începând cu 7 martie 2017 pensia de urmaș în mărime de 50% din pensia soțului susținător decedat, care la momentul adresării prezentei cereri constituie suma de 8426,50 de lei; încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul ei a cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică în mărime de 2000 lei.

Prin hotărârea din 3 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cererea de chemare în judecată a fost admisă. A fost obligată Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, să stabilească Rimmei Golban, începând cu 7 martie 2017, pensia de urmaș în mărime de 50% din pensia soțului susținător decedat Vasile Golban, care la momentul adresării cererii de chemare în judecată constituia suma de 8426,50 de lei. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să achite Rimmei Golban, începând cu 7 martie 2017, pensia de urmaș în mărime de 50% din pensia soțului susținător Vasile Golban decedat la 13 ianuarie 2017, care la momentul adresării cererii de chemare în judecată constituia suma de 8426,50 de lei. S-a încasat din bugetul asigurărilor sociale de stat prin intermediul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul Rimmei Golban cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 lei.

La 15 august 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 3 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Prin decizia din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 3 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la admiterea cererii de chemare în judecată, întrucât reclamanta întrunește toate condițiile legale pentru a beneficia de pensia de urmaș.

În această privință, instanța de apel a menționat că apelantul contrar sarcinii pozitive de probațiune, nu a demonstrat legalitatea calculului efectuat anterior și nici existența vreunor temeiuri legale de a limita dreptul intimatului la pensia de moștenitor în limita sumei oferite.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 22 martie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

În acest sens, a apreciat critic soluțiile instanțelor judecătorești inferioare, deoarece pretențiile intimitei puteau fi acceptate doar în cazul în care soțul decedat era beneficiar de pensie stabilită în conformitate cu prevederile Legii privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 24 ianuarie 2019.

Astfel, recursul declarat la 22 martie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în

care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la

concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva